

Besluit

Kenmerk: ACM/UIT/495685
Zaaknummer: ACM/17/022717

Besluit van de Autoriteit Consument en Markt als bedoeld in artikel 15, eerste lid, van de Elektriciteitswet 1998 over een ontheffing voor Universitair Medisch Centrum Utrecht.

Inhoud

1	Inleiding en leeswijzer	3
2	Relevante feiten en omstandigheden	3
2.1	Beschrijving van gesloten distributiesysteem	3
2.2	Eisen aan aanvrager	4
2.3	Ontheffingsgronden	5
3	Beoordeling van de ontheffingaanvraag	5
3.1	Definitie van gesloten distributiesysteem	6
3.2	Eisen aan aanvrager	7
3.3	Ontheffingsgronden	8
4	Dictum	9
	Bijlage 1 - Wettelijk kader	12
	Bijlage 2 – Toelichting op ontheffingvoorschriften	15

1 Inleiding en leeswijzer

1. Met dit besluit geeft de Autoriteit Consument en Markt (hierna: de ACM) uitvoering aan artikel 15, eerste lid, van de Elektriciteitswet 1998 (hierna: E-wet). Op grond hiervan kan de eigenaar van een gesloten distributiesysteem (hierna: GDS) een aanvraag bij de ACM indienen tot verlening van een ontheffing van de verplichting tot het aanwijzen van een netbeheerder (hierna: de ontheffing).
2. De ACM geeft met dit besluit haar oordeel op de aanvraag van Universitair Medisch Centrum Utrecht (hierna: de aanvrager of UMC Utrecht) van 15 september 2017 voor een ontheffing op grond van artikel 15, eerste lid, onderdeel a en b, van de E-wet voor het GDS dat ligt op de Heidelberglaan 100 te Utrecht die kadastraal bekend staan als de percelen met nummers: 1069, 1075, 1213, 1215, 1410, 1579, 1611, 1624, 1626, 1631, 1636 en 1639. In zijn brief van 13 februari 2018 heeft de aanvrager aanvullende informatie aangeleverd. Op 23 mei 2018 heeft de ACM een ontwerp van het besluit aan aanvrager voorgelegd. Op 8 juni 2018 heeft aanvrager haar zienswijze gestuurd waarin een aantal redactionele suggesties zijn meegegeven. De ACM heeft deze opmerkingen in dit besluit verwerkt.
3. De indeling van dit besluit is als volgt. Het feitencomplex en andere relevante omstandigheden, zoals die bij de ACM bekend zijn, zijn samengevat in hoofdstuk 2. De ACM beschrijft haar beoordeling van de aanvraag in hoofdstuk 3. De ACM eindigt haar besluit met het dictum in hoofdstuk 4.
4. De ACM heeft twee bijlagen toegevoegd aan het besluit. Deze bijlagen zijn onderdeel van onderhavig besluit. Bijlage 1 geeft een overzicht van de relevante wettelijke bepalingen. In bijlage 2 licht de ACM de voorschriften die zijn verbonden aan de ontheffing nader toe.

2 Relevante feiten en omstandigheden

5. In dit hoofdstuk geeft de ACM een samenvatting van de bij haar bekende feiten en omstandigheden met betrekking tot de ontheffingaanvraag. Deze feiten en omstandigheden zijn ontleend aan de ontheffingaanvraag en aanvullende informatie die van de aanvrager is ontvangen. Op basis van deze informatie stelt de ACM de hiernavolgende feiten en omstandigheden met betrekking tot het GDS (paragraaf 2.1), de eigenaar van het GDS (paragraaf 2.2) en de ontheffingsgronden (paragraaf 2.3) vast.

2.1 Beschrijving van gesloten distributiesysteem

6. De aanvrager is van oordeel dat sprake is van een elektriciteitsnet op de geografisch-afgebakende-locatie op de Heidelberglaan 100 te Utrecht, in het specifiek de percelen die bekend staan met de nummers: 1069, 1075, 1213, 1215, 1410, 1579, 1611, 1624, 1626, 1631, 1636 en 1639. De aanvrager motiveert dit door middel van een omschrijving, single line diagram en een kadastrale kaart en WOZ-beschikkingen. Dit betreft een locatie met gedeelde diensten, aldus de aanvrager.

7. Het elektriciteitsnet opereert op een spanningsniveau van 10 kV en is, volgens aanvrager, geen onderdeel van het landelijk hoogspanningsnet. Het elektriciteitsnet is aangesloten op het elektriciteitsnet van Stedin Netbeheer B.V. (hierna: Stedin).
8. Op het elektriciteitsnet zijn drie gebruikers aangesloten. De aanvrager heeft dit aangetoond door middel van het overleggen van WOZ-beschikkingen. Een overzicht van deze gebruikers staat in Tabel 1.

Tabel 1 Overzicht van de afnemers op het elektriciteitsnet volgens de aanvrager

Nr.	Naam afnemer	Adres op de locatie
1.	Universitair Medisch Centrum Utrecht (UMC)	Heidelberglaan 100, 3584 CX Utrecht
2.	Centraal Militair Hospitaal (CMH)	Lundlaan 1, 3584 EZ Utrecht
3.	Prinses Máxima Centrum voor Kinderoncologie B.V. (PMC)	Heidelberglaan 27, 3584 CS Utrecht

9. Op het elektriciteitsnet zijn geen huishoudelijke afnemers aangesloten.
10. Op het elektriciteitsnet is één productie-installatie aangesloten. De aanvrager kent zijn eigen energieopwekking in de vorm van een warmtekracht koppeling (hierna: WKK). Het Prinses Máxima Centrum voor Kinderoncologie B.V. (hierna: PMC) is aangesloten op de WKK. Om dit mogelijk te maken zijn in de energiecentrale aparte verdeelkasten geplaatst waaruit de elektriciteitskabel richting het PMC lopen, aldus de aanvrager. Vanuit veiligheidsoverwegingen is PMC tevens aangesloten op het net van de aanvrager. Dit heeft de aanvrager aangetoond door middel van een technische tekening.

2.2 Eisen aan aanvrager

11. De aanvrager betoogt dat hij eigenaar is van het elektriciteitsnet aan de Heidelberglaan 100. De aanvrager beroept zich op het bepaalde in artikel 5:20, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek (hierna: BW). Het ziekenhuis is inclusief het net in 1988 gebouwd door de Rijksuniversiteit in Utrecht. In 1994 heeft de Rijksuniversiteit de grond met daarop het ziekenhuis met de energiecentrale en het net aan de Academisch Ziekenhuis Utrecht (de rechtsvoorganger van de aanvrager) overgedragen, aldus de aanvrager. Voorts heeft de aanvrager zich vanaf 1994 als eigenaar van het net gedragen, zoals bedoeld in artikel 155a van de Overgangswet Nieuw BW. De aanvrager heeft ten bewijze hiervan een notariële leveringsakte, uittreksels van de Kamer van Koophandel, WOZ-beschikkingen en een historische chronologische beschrijving van de ontwikkeling van het elektriciteitsnet, aangeleverd. De aanvrager stelt verder het elektriciteitsnet te exploiteren zodat hij ook als bevoegde aanlegger en als eigenaar van het elektriciteitsnet kan worden aangemerkt. Dit is aangetoond door middel van een bedrijfsvoeringsregeling inhoudende afspraken die gemaakt zijn met ENBU (de rechtsvoorganger van Stedin), onderhoudsplannen en facturen.
12. De aanvrager heeft verklaard geen netbeheerder in de zin van de E-wet te zijn. De aanvrager heeft eveneens verklaard dat hij geen deel uitmaakt van een groep als bedoeld in artikel 24b van boek 2 van het Burgerlijk Wetboek (hierna: BW) waarvan ook een netbeheerder in de zin van de E-wet onderdeel uitmaakt. Het UMC Utrecht is een publiekrechtelijke rechtspersoon

ingesteld op basis van de Wet op het Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek, aldus de aanvrager. Hij heeft dit aangetoond door middel van het overleggen van uittreksel van de Kamer van Koophandel en het bestuursreglement van het UMC Utrecht.

2.3 Ontheffingsgronden

13. Aanvrager verzoekt om een ontheffing op grond van artikel 15, eerste lid, onderdeel a en b, van de E-wet. Hij licht dit als volgt toe.
14. Op het elektriciteitsnet is er naast de aanvrager nog één andere huidige gebruiker, te weten het Centraal Militair Hospitaal (hierna: het CMH). Aan de hand van het verbruik dat over 2016 is gemeten, gebruikt de aanvrager ongeveer 80% van de getransporteerde elektriciteit. Het CMH gebruikt ongeveer 5% van de getransporteerde elektriciteit, aldus de aanvrager. Adviesbureau RHDHV heeft een inschatting gemaakt van het toekomstige verbruik van het PMC. Dit komt uit op ongeveer 16.000-17.000 Gigajoules. Dit komt neer op een verbruik van ongeveer 15-20% van het totale energieverbruik. De aanvrager heeft dit aangetoond door middel van een energieoverzicht van 2016 en adviezen van adviesbureau RHDHV.
15. Het bedrijfsproces van de gebruikers op het elektriciteitsnet is volgens de aanvrager om specifieke veiligheidsredenen geïntegreerd. De aanvrager heeft ervoor gekozen om, vanuit de voorzieningszekerheid, een eigen stroomvoorziening aan te leggen in de vorm van een WKK. Hiermee is men niet afhankelijk van elektriciteit van het openbare net. Een aansluiting op het openbare net is wel nodig om eventuele overschotten of onderschrijdingen op te vangen. Het openbare net functioneert als veiligheidsvoorziening en back-up voor de elektriciteit. Als derde veiligheidsvoorziening is een noodaggregaat geïnstalleerd. De aanvrager heeft tevens een ring in het ziekenhuis aangebracht, waarmee alle gebruikers, zowel extern als intern, minimaal via twee kanten kunnen worden voorzien van elektriciteit. Zodoende heeft de aanvrager een betrouwbare installatie die geen onderbrekingen laat zien, aldus de aanvrager. Volgens de aanvrager hebben de afnemers vergelijkbare behoefte aan leveringszekerheid en zijn derhalve aangesloten op het net van de aanvrager.
16. De aanvrager geeft aan de kwaliteit en veiligheid op het elektriciteitsnet op de volgende wijze te borgen. De aanvrager heeft een eigen onderhouds- en storingsdienst die altijd aanwezig is. Voorts heeft de aanvrager een onderhoudsplan van alle installaties die aanwezig zijn op het terrein, aldus de aanvrager. Ten aanzien van de vervangings- en uitbreidingsinvesteringen op het net heeft de aanvrager een Groot Onderhoudsbudget vastgesteld. Tot slot wordt de onderhouds- en storingsdienst bijgehouden in een facilitairmanagement systeem: Programma Ultimo 10. De aanvrager heeft ter onderbouwing hiervan een beschrijving van het proces Ultimo 10, onderhoudsplannen en illustraties, aangeleverd.

3 Beoordeling van de ontheffingaanvraag

17. In dit hoofdstuk licht de ACM toe hoe zij de ontheffingaanvraag heeft beoordeeld. De beoordeling valt uiteen in drie delen. Ten eerste beoordeelt de ACM of er sprake is van een GDS in de zin van artikel 1, eerste lid, onderdeel aq, van de E-wet (paragraaf 3.1). Als er sprake is van een GDS, beoordeelt de ACM ten tweede of aanvrager voldoet aan de eisen die aan

hem zijn gesteld in artikel 15, eerste lid, van de E-wet (paragraaf 3.2). Als er sprake is van een GDS én aanvrager voldoet aan de wettelijke eisen, dan beoordeelt de ACM op welke grond de ontheffing kan worden verleend (paragraaf 3.3).

3.1 Definitie van gesloten distributiesysteem

18. Bij de beoordeling of er sprake is van een GDS gelden de volgende criteria:
- Er is sprake van een elektriciteitsnet in de zin van artikel 1, eerste lid, onderdeel i, van de E-wet;
 - Het elektriciteitsnet is geen onderdeel van het landelijk hoogspanningsnet in de zin van artikel 1, eerste lid, onderdeel aq, van de E-wet;
 - Het elektriciteitsnet ligt binnen een geografisch afgebakende locatie, conform artikel 1, eerste lid, onderdeel aq, van de E-wet;
 - Er worden niet meer dan 500 niet-huishoudelijke afnemers aangesloten, conform artikel 1, eerste lid, onderdeel aq, van de E-wet.
- De ACM heeft deze criteria beoordeeld op basis van de bij haar bekende feiten en omstandigheden. De ACM vat haar beoordeling samen aan het eind van deze paragraaf.
19. Een ontheffing voor een GDS kan alleen worden verleend als er sprake is van een elektriciteitsnet als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel i, van de E-wet. Op grond van de in hoofdstuk 2 van dit besluit beschreven feiten en omstandigheden, concludeert de ACM dat er sprake is van een stelsel van verbindingen dat is aangesloten op het elektriciteitsnet van Stedin. De ACM stelt vast dat naast aanvrager op het stelsel van verbindingen twee verschillende gebruikers zijn. Het CMH is naast de aanvrager tevens afnemer op het elektriciteitsnet. Ten tijde van indiening van de ontheffingsaanvraag en -behandeling was het PMC nog in aanbouw. Ten tijde van het nemen van dit besluit is het PMC geopend. De ACM concludeert dat er sprake is van een elektriciteitsnet in de zin van artikel 1, eerste lid, onderdeel i, van de E-wet, omdat naast de aanvrager andere afnemers gebruik maken van het elektriciteitsnet.
20. Op grond van artikel 1, eerste lid, onderdeel aq, aanhef, van de E-wet kan geen ontheffing worden verleend voor een elektriciteitsnet dat tot het landelijk hoogspanningsnet behoort, als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel j, juncto artikel 10, eerste lid, van de E-wet. Uit de feiten en omstandigheden zoals die zijn beschreven in hoofdstuk 2 van dit besluit maakt de ACM op dat het elektriciteitsnet opereert op een spanningsniveau dat lager is dan het landelijk hoogspanningsnet. De ACM concludeert hieruit dat het elektriciteitsnet geen onderdeel is van het landelijk hoogspanningsnet.
21. Op grond van artikel 1, eerste lid, onderdeel aq, van de E-wet dient het elektriciteitsnet binnen een geografisch afgebakende industriële locatie, commerciële locatie of een locatie met gedeelde diensten te liggen. Binnen die locatie geldt een aansluitplicht voor de ontheffinghouder. Uit de feiten en omstandigheden zoals die zijn beschreven in hoofdstuk 2 van dit besluit blijkt dat de geografische afbakening van de locatie waarop het elektriciteitsnet is gelegen te weten, de Heidelberglaan 100 te Utrecht, in het specifiek kadastraal bekend als percelen, met nummers: 1069, 1075, 1213, 1215, 1410, 1579, 1611, 1624, 1626, 1631, 1636 en 1639. De aanvrager heeft dit genoegzaam aangetoond. Daarnaast blijkt dat er sprake is van een locatie met gedeelde diensten. De ACM concludeert dat de aanvraag op dit punt voldoet aan de wet.

22. Om in aanmerking te komen voor een ontheffing moet aanvrager beschikken over een elektriciteitsnet waarop, blijkens artikel 1, eerste lid, onderdeel aq, sub 2 en 3, van de E-wet niet meer dan 500 niet-huishoudelijke afnemers zijn aangesloten. Uit de feiten en omstandigheden zoals die zijn beschreven in hoofdstuk 2 van dit besluit blijkt dat twee niet-huishoudelijke afnemers en geen huishoudelijke afnemers op het elektriciteitsnet zijn aangesloten. De ACM concludeert dat de aanvraag voldoet aan dit wettelijk vereiste van een GDS.
23. Uit de voorgaande randnummers blijkt dat er sprake is van een elektriciteitsnet in de zin van de E-wet, het elektriciteitsnet geen onderdeel is van het landelijk hoogspanningsnet, het elektriciteitsnet binnen een geografisch afgebakende locatie met gedeelde diensten ligt en er minder dan 500 afnemers en geen huishoudelijke afnemers zijn aangesloten op het elektriciteitsnet. De ACM stelt vast dat het elektriciteitsnet kwalificeert als een GDS.

3.2 Eisen aan aanvrager

24. Nu er sprake is van een GDS in de zin van artikel 1, eerste lid, onderdeel aq, van de E-wet, beoordeelt de ACM, conform artikel 15, eerste lid, aanhef en onderdeel c, van de E-wet, of aanvrager beschikt over de eigendom van het elektriciteitsnet, geen netbeheerder is, en ook niet verbonden is met een netbeheerder in een groepsmaatschappij. De ACM heeft dit beoordeeld op basis van de bij de ACM bekende feiten en omstandigheden. De ACM vat haar beoordeling samen aan het eind van deze paragraaf.
25. De aanhef van het eerste lid van artikel 15 van de E-wet vereist dat de aanvrager eigenaar is van het GDS waarvoor hij een ontheffing aanvraagt. De ACM merkt op dat het hierbij dient te gaan om de juridische eigendom van het GDS. Uit de in hoofdstuk 2 van dit besluit beschreven feiten en omstandigheden, leidt de ACM af dat de aanvrager beschikt over de eigendom van het GDS. Het ziekenhuiscomplex van UMC Utrecht is inclusief het net in 1988 gebouwd door de Rijksuniversiteit. Deze is door de Rijksuniversiteit overgedragen aan het Academisch Ziekenhuis Utrecht (AZU), de rechtsvoorganger van het UMC Utrecht. De aanvrager heeft een notariële akte overgelegd waaruit blijkt de het eigendom van het ziekenhuiscomplex is overgedragen aan de AZU. De aanvrager heeft hiermee genoegzaam aangetoond dat die eigenaar is van de grond waarin het GDS ligt. Daarnaast heeft de aanvrager zich altijd als eigenaar van het GDS gedragen. Dit heeft de aanvrager aangetoond door middel van een historische chronologische beschrijving van de ontwikkeling van het GDS, waaruit blijkt dat de uitbreidingen en ontwikkelingen van het net door de aanvrager worden uitgevoerd. De aanvrager heeft verder onderhoudsplannen aangeleverd die aantonen dat de aanvrager verantwoordelijk is voor de onderhouds- en vervangingsplannen van het GDS. De aanvrager heeft tevens een overeenkomst aangeleverd waarin afspraken met Stedin zijn gemaakt. De afspraken houden in dat de aanvrager verantwoordelijk is voor het beheer van het GDS vanaf de koppelingen van het openbare net in de energiecentrale van het ziekenhuiscomplex. Hiermee heeft de aanvrager genoegzaam aangetoond dat hij de enige is die het GDS exploiteert. De aanvrager heeft dit genoegzaam aangetoond door het overleggen van uittreksels van de Kamer van Koophandel, het bestuursreglement, een historische beschrijving van het net, afspraken met Stedin, onderhoudsplannen en facturen. De ACM concludeert dat de aanvrager eigenaar is van het GDS. De ACM merkt verder op dat er geen redenen zijn aan te nemen dat de aanvrager geen eigenaar van het GDS is.

26. Op grond van artikel 15, eerste lid, onderdeel c, van de E-wet mag aanvrager geen netbeheerder zijn en ook niet in een groepsmaatschappij met een netbeheerder verbonden zijn. Aanvrager heeft verklaard geen netbeheerder en ook niet in een groepsmaatschappij met een netbeheerder verbonden te zijn. Hij heeft dit genoegzaam aangetoond. Hiermee voldoet de aanvraag aan het criterium uit artikel 15, eerste lid, onderdeel c, van de E-wet.
27. Uit de voorgaande randnummers blijkt dat aanvrager eigenaar is van het GDS, geen netbeheerder is en niet in een groepsmaatschappij is verbonden met een netbeheerder. De ACM stelt vast dat aanvrager voldoet aan de eisen in artikel 15 van de E-wet.

3.3 Ontheffingsgronden

28. Nu er sprake is van een GDS en aanvrager voldoet aan de wettelijke eisen, beoordeelt de ACM ingevolge artikel 15, eerste lid, onderdelen a en b, van de E-wet of en op welke grond zij de ontheffing kan verlenen
 - a) De a-grond: het bedrijfs- of productieproces van de gebruikers van het GDS is om specifieke technische of veiligheidsredenen geïntegreerd;
 - b) De b-grond: het GDS transporteert elektriciteit primair voor de eigenaar van dat systeem of de daarmee verwante bedrijven.Aanvrager doet, zo blijkt uit de verstrekte informatie, een beroep op beide gronden. De ACM merkt op dat aanvrager eerst een beroep doet op de b-grond, en vervolgens op de a-grond. De ACM heeft deze volgorde aangehouden in haar beoordeling.
29. Om in aanmerking te komen voor een ontheffing op de b-grond dient te worden aangetoond dat het GDS elektriciteit primair transporteert voor de eigenaar van dat systeem of de daarmee verwante bedrijven. Blijkens de in hoofdstuk 2 van dit besluit beschreven feiten en omstandigheden, zijn er naast de aanvrager geen verwante bedrijven aangesloten op het GDS. De aanvrager neemt ongeveer 80% van de getransporteerde elektriciteit af. De ACM concludeert dat de aanvrager hiermee gemotiveerd heeft aangetoond dat er sprake is van een situatie als omschreven in artikel 15, eerste lid, onderdeel b, van de E-wet. Nu reeds wordt voldaan aan de b-grond, onderzoekt de ACM niet meer of de aanvraag ook voldoet aan de a-grond.
30. De ACM concludeert op grond van het voorgaande dat de aanvraag voldoet aan de voorwaarden genoemd in de E-wet. Er zijn verder geen feiten en omstandigheden bekend bij de ACM die, ondanks dat wordt voldaan aan de voorwaarden, aan de verlenging van een ontheffing in de weg staan. De ACM honoreert de aanvraag derhalve op grond van artikel 15, eerste lid, onderdeel b van de E-wet.

4 Dictum

31. De Autoriteit Consument en Markt besluit op grond van artikel 15, eerste lid, onderdeel b, van de Elektriciteitswet 1998 een ontheffing te verlenen van de verplichting een netbeheerder aan te wijzen aan Universitair Medisch Centrum voor het gesloten distributiesysteem gelegen op de Heidelberglaan 100 te Utrecht, in het specifiek kadastraal bekend als percelen, met nummers: 1069, 1075, 1213, 1215, 1410, 1579, 1611, 1624, 1626, 1631, 1636 en 1639.
32. De ontheffing wordt verleend onder de volgende voorschriften:
 - 1) Definities
Tenzij in deze voorschriften anders gedefinieerd, zijn de definities bij of krachtens de Elektriciteitswet 1998 van toepassing. In deze ontheffing en de daarop rustende voorschriften wordt verstaan onder:
 - a. Derdentoeegang: Het recht van een afnemer op keuzevrijheid van leverancier.
 - b. Switchverzoek: Het verzoek van een afnemer om van leverancier te wisselen.
 - c. Beheerder van het particuliere net: Eigenaar van een gesloten distributiesysteem, waaraan krachtens artikel 15 van de Elektriciteitswet 1998 ontheffing is verleend.
 - 2) Wijzigingen in de ontheffing
Naam- en adreswijzigingen, alle wijzigingen met betrekking tot het net zoals eigendomswisselingen of wijzigingen in het aantal afnemers en alle andere wijzigingen die van invloed kunnen zijn op deze ontheffing worden uiterlijk vier weken voorafgaand aan de wijziging onverwijld door de beheerder van het particuliere net schriftelijk aan de Autoriteit Consument en Markt gemeld.
 - 3) Voorwaarden en tarieven
 - a. De voorwaarden en tarieven waartegen de aansluiting en het transport van elektriciteit worden uitgevoerd door de beheerder van het particuliere net worden op gepaste wijze vooraf bekendgemaakt aan de afnemers op zijn elektriciteitsnet.
 - b. De beheerder van het particuliere net draagt er zorg voor dat de afnemers van zijn elektriciteitsnet te allen tijde transparante informatie kunnen verkrijgen over deze geldende tarieven en voorwaarden.
 - c. Tevens draagt de beheerder van het particuliere net er zorg voor dat al zijn afnemers een overzicht ontvangen waarop de tarieven overzichtelijk en begrijpelijk zijn gespecificeerd. Hierbij wordt in elk geval onderscheid gemaakt tussen de tarieven in verband met de aansluiting, het transport van elektriciteit en systeemdiensten en indien van toepassing de tarieven voor levering.
 - 4) Veiligheid
De beheerder van het particuliere net dient onverminderd het bepaalde in artikel 16, eerste lid, met uitzondering van onderdeel h, j en m, van de Elektriciteitswet 1998 ter waarborging van de veiligheid en de betrouwbaarheid van het elektriciteitsnet te beschikken over:
 - a. een onderhoudsplan met bijbehorende onderhoudsdienst;
 - b. een storingsplan met bijbehorende storingsdienst;
 - c. een calamiteitenplan met betrekking tot het net en degenen die toegang hebben tot het net hierover te instrueren;
 - d. een investeringsplan waarvan een vervangingsplan onderdeel is;

- e. een bedrijfsmiddelenregister, dat een beschrijving bevat van alle verbindingen, leidingen en hulpmiddelen van het elektriciteitsnet, aangeduid naar locatie, aard, type en overige relevante gegevens.

5) Derdentoeegang

- a. De beheerder van een particulier net waarborgt een systeem van derdentoeegang door middel van zogenaamde suballocatie, waarbij de door of namens de afnemer op het elektriciteitsnet gecontracteerde leverancier elektriciteit levert op de EAN-code van de Programma Verantwoordelijke van de particuliere netbeheerder. De beheerder van een particulier net rekent met de afnemer op de aansluiting van de afnemer af op basis van de door deze afnemer met de leverancier overeengekomen baseload levering en het werkelijke verbruik;
- b. De beheerder van een particulier net dient binnen maximaal drie maanden na ontvangst van het eerste schriftelijke switchverzoek van de eerste afnemer die om derdentoeegang verzoekt, zijn systemen en processen zodanig in te richten dat de switch van leverancier binnen deze termijn is gerealiseerd. De beheerder van een particulier net dient daarbij in ieder geval te beschikken over een aansluitingenregister in lijn met Hoofdstuk 2, paragraaf 1, van de Informatiecode Elektriciteit en Gas, waarbij in plaats van een EAN-codes andere unieke codes worden toegekend aan de aansluitingen van de afnemers op het elektriciteitsnet;
- c. Volgende switchverzoeken dienen binnen een termijn van tien werkdagen te worden afgehandeld, indien de switchdatum die afnemer met de leverancier is overeengekomen daartoe noodzaakt;
- d. Indien het switchverzoek niet binnen een termijn van tien werkdagen kan worden uitgevoerd, omdat de afnemer de voor de switch benodigde gegevens niet volledig of niet tijdig heeft overgelegd, dan stelt de beheerder van een particulier net de leverancier en de afnemer hiervan schriftelijk en onder opgaaf van redenen in kennis.

6) Kosten leverancierswissel

In het geval dat een afnemer van het elektriciteitsnet waarvoor ontheffing is verleend van leverancier wisselt, brengt de beheerder van het particuliere net voor deze switch geen kosten in rekening, behoudens voor zover de Elektriciteitswet 1998 daarin voorziet.

7) Meetverantwoordelijkheid

De beheerder van het particulier net is niet verantwoordelijk voor het inrichten van de meetverantwoordelijkheid, indien dit vereist is voor het wisselen van leverancier door een afnemer van het net waarvoor ontheffing is verleend.

8) Duur ontheffing

Deze ontheffing vervalt na tien jaar vanaf het moment van bekendmaking van het besluit tot verlening van de ontheffing.

Den Haag,

Datum: 18 juni 2018

Autoriteit Consument en Markt,
namens deze:

w.g.

drs. F.E. Koel
Teammanager Directie Energie

Tegen dit besluit kan degene, wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken, binnen zes weken na de dag van bekendmaking van dit besluit een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij het bestuur van de Autoriteit Consument en Markt, Juridische Zaken, Postbus 16326, 2500 BH Den Haag. In dit bezwaarschrift kan een belanghebbende op basis van artikel 7:1a, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht, het bestuur van de Autoriteit Consument en Markt verzoeken in te stemmen met rechtstreeks beroep bij de bestuursrechter.

Bijlage 1 - Wettelijk kader

1. In dit hoofdstuk beschrijft de ACM de bepalingen die gezamenlijk het wettelijk kader vormen voor dit besluit.
2. Artikel 1, eerste lid, onderdelen b, c, i, j, r, aq en ar, van de E-wet luiden:
 - “b. aansluiting: één of meer verbindingen tussen een net en een onroerende zaak als bedoeld in artikel 16, onderdelen a tot en met e, van de Wet waardering onroerende zaken, waaronder begrepen één of meer verbindingen tussen een net dat wordt beheerd door een netbeheerder en een net dat beheerd wordt door een ander dan die netbeheerder;*
 - c. afnemer: een ieder die beschikt over een aansluiting op een net;*
 - i. net: één of meer verbindingen voor het transport van elektriciteit en de daarmee verbonden transformator-, schakel-, verdeel- en onderstations en andere hulpmiddelen, behoudens voor zover deze verbindingen en hulpmiddelen onderdeel uitmaken van een directe lijn of liggen binnen de installatie van een producent of van een afnemer;*
 - j. landelijk hoogspanningsnet: het net, bedoeld in artikel 10, eerste lid;*
 - r. verwant bedrijf: een verbonden onderneming in de zin van artikel 41 van de zevende richtlijn nr. 83/349/EEG van de Raad van 13 juni 1983 op de grondslag van artikel 44, tweede lid, onderdeel g, van het Verdrag betreffende de geconsolideerde jaarrekening, of een geassocieerde onderneming in de zin van artikel 33, eerste lid, daarvan of een onderneming die aan dezelfde aandeelhouders toebehoort;*
 - aq. gesloten distributiesysteem: een net, niet zijnde het landelijk hoogspanningsnet,
 - 1°. dat ligt binnen een geografisch afgebakende industriële locatie, commerciële locatie of locatie met gedeelde diensten,*
 - 2°. waarop minder dan 500 afnemers zijn aangesloten en*
 - 3°. dat alleen niet-huishoudelijke afnemers van elektriciteit voorziet, tenzij er sprake is van incidenteel gebruik door een klein aantal huishoudelijke afnemers dat werkzaam is bij of vergelijkbare betrekkingen heeft met de eigenaar van het gesloten distributiesysteem;**
 - ar. directe lijn: een of meer verbindingen voor het transport van elektriciteit, behoudens voor zover die gelegen is binnen een installatie, die:
 - 1°. niet verbonden is met een net of met een andere verbinding voor het transport van elektriciteit en die een geïsoleerde productie-installatie van een producent rechtstreeks verbindt met een geïsoleerde gebruiker van elektriciteit, niet zijnde de producent of*
 - 2°. ten hoogste via de installatie van één aangeslotene op de verbinding is verbonden met een net of met een andere verbinding voor het transport van elektriciteit en die een productie-installatie van een producent, met tussenkomst van een leverancier, rechtstreeks verbindt met één of meer gebruikers van elektriciteit, niet zijnde de producent of in hoofdzaak huishoudelijke gebruikers, teneinde te voorzien in de elektriciteitsbehoefte van deze gebruikers;”.**
3. Artikel 15 van de E-wet luidt:
 - “1. De Autoriteit Consument en Markt kan op diens aanvraag ontheffing verlenen aan een eigenaar van een gesloten distributiesysteem, van het gebod van artikel 10, negende lid, indien:
 - a. het bedrijfs- of productieproces van de gebruikers van een gesloten distributiesysteem om specifieke technische of veiligheidsredenen geïntegreerd is of*
 - b. het gesloten distributiesysteem primair elektriciteit transporteert voor de eigenaar van dat systeem of de daarmee verwante bedrijven en**

aanleg en het beheer van het gesloten distributiesysteem in overeenstemming met het daadwerkelijk gebruik van financiële of andere middelen voor die activiteiten.

9. *Een besluit als bedoeld in het zevende lid wordt genomen binnen zes maanden nadat de informatie, bedoeld in het achtste lid door de raad van bestuur is ontvangen. Deze termijn kan eenmaal met ten hoogste zes maanden worden verlengd.”*

Bijlage 2 – Toelichting op ontheffingvoorschriften

1. Op grond van het bepaalde in artikel 15, tweede lid, van de Elektriciteitswet 1998 (hierna: E-wet) kunnen aan een ontheffing voorschriften en beperkingen worden verbonden met betrekking tot het verlenen van een ontheffing voor de verplichting tot het aanwijzen van een netbeheerder. De Autoriteit Consument en Markt (hierna: ACM) heeft hiertoe diverse voorschriften en één beperking opgesteld, die in beginsel aan alle ontheffingen worden verbonden. De voorschriften dienen onder meer derdentoegang, veiligheid en transportzekerheid, en het hanteren van non-discriminatoire tarieven te bewerkstelligen en te waarborgen. De voorschriften bevatten minimale noodzakelijke vereisten die recht doen aan de belangen van de afnemers op het particuliere net zonder dat daarbij onevenredige inspanningen en investeringen van de beheerder van het particuliere net worden verlangd voor het uitvoeren van deze voorschriften.
2. De ACM heeft definities en eisen die rechtstreeks uit de wet voortvloeien, zoals de aansluitplicht voor de beheerder van het particuliere net, niet herhaald in de voorschriften. De door de ACM opgestelde voorschriften vullen enkel de regelgeving aan, daar waar de wetgever dat eist.
3. Voor een goede uitvoering van deze voorschriften en om duidelijkheid te bieden aan de afnemers op een particulier net en de neteigenaar acht de ACM het van belang om daar waar nodig de voorschriften toe te lichten. Hieronder zullen een aantal voorschriften dan wel onderdelen van voorschriften nader worden toegelicht.

Voorschrift 2

4. Tot 20 juli 2012 was het ontheffingsstelsel ingericht vanuit de gedachte dat de beheerder van het particuliere net zelf in de gelegenheid moest worden gesteld om zijn net zo doelmatig mogelijk in te richten. De ontheffing ontsloeg de houder van verplichtingen in de E-wet, tenzij deze uitdrukkelijk van toepassing waren verklaard.
5. Vanaf 20 juli 2012 geldt een stelsel dat als 'netbeheerder light' kan worden omschreven. De beheerder van het particuliere net heeft derhalve dezelfde rechten en plichten als een netbeheerder op een openbaar net, tenzij de wetgeving hem daarvan uitzondert. Dit brengt met zich mee dat de administratieve eisen voor de beheerder van het particuliere net toenemen. Derhalve moet de ACM tijdig op de hoogte zijn van eventuele wijzigingen op een net ten einde te kunnen controleren dat een verleende ontheffing in overeenstemming blijft met de toepasselijke wet- en regelgeving, inclusief de codes. Illustratief hierbij is het nieuwe wettelijke vereiste van de aansluitplicht voor de beheerder van het particuliere net. Alle afnemers op de afgebakende locatie van een particulier net die daarom verzoeken moeten in beginsel aangesloten worden. Tot 20 juli 2012 was het niet in alle gevallen noodzakelijk dat de Raad van Bestuur van de NMa, de rechtsvoorganger van de ACM, bekend was met alle afnemers op een particulier net. Vandaar dat het nieuwe voorschrift 2 op dit punt gewijzigd is. De belangrijkste wijziging is dat de ACM voortaan vier weken vooraf schriftelijk op de hoogte gesteld moet worden van eventuele wijzigingen, teneinde zo goed mogelijk de eventuele wijzigingen te kunnen toetsen. Eventuele wijzigingen kunnen per brief aan de ACM worden doorgegeven.
6. Niet elke aangemelde wijziging op het net zal leiden tot aanpassing van de ontheffing, alleen wijzigingen die van invloed kunnen zijn op de reden tot ontheffing verlening zullen tot wijziging leiden. Bekende voorbeelden die kunnen nopen tot aanpassing van de ontheffing is de

uitbreiding van het net op een naastgelegen geografische locatie, verandering in het percentage verbruik door de eigenaar of verwante bedrijven zoals vereist op grond van het b-criterium van het eerste lid van artikel 15 van de E-wet, of wijziging in het aantal aangeslotenen.

Voorschrift 3

7. Voorschrift 3 schrijft voor dat de voorwaarden en tarieven die de beheerder van het particuliere net hanteert op gepaste wijze bekend worden gemaakt door de beheerder aan zijn afnemers. Zowel de ontheffing met de daaraan verbonden voorschriften als de gehanteerde voorwaarden en tarieven zijn immers van invloed op de rechtspositie van de afnemers. De ACM laat het aan de beheerder van het particuliere net over hoe de bekendmaking plaatsvindt, zolang deze maar vooraf voldoende kenbaar zijn voor de betreffende afnemers. Gedacht kan worden aan bekendmaking door middel van schriftelijke overeenkomst of via publicatie op internet.

Voorschrift 4

8. De beheerder van het particuliere net wordt in dit voorschrift een aantal algemene verplichtingen opgelegd om zijn elektriciteitsnet in werking te hebben en te onderhouden, de veiligheid en betrouwbaarheid van de netten en van het transport van elektriciteit over het net op de meest doelmatige wijze te waarborgen, de veiligheid te bevorderen bij het gebruik van toestellen en installaties die elektriciteit verbruiken. Het is in beginsel aan de beheerder van het particuliere net om invulling te geven aan deze verplichtingen op de wijze die hij het meest passend acht bij de eigenschappen van het net, het beheer daarvan en zijn bedrijfsvoering, daarbij rekening houdend met de bedrijfsprocessen van de afnemers.
9. Dit voorschrift is uitgebreid met een aantal vereisten als een onderhoudsplan, storingsplan en calamiteitenplan met daaraan gekoppelde vereisten. De particuliere netten zijn als groep te divers om daarvoor algemeen verbindende voorschriften omtrent veiligheid vast te stellen. Het gaat namelijk om een grote verscheidenheid aan ondernemingen, commerciële en niet-commerciële dienstverleners, zoals petrochemische industrie, windparken, spoorwegstations en zorginstellingen. In plaats daarvan schrijft de ACM een aantal minimum eisen voor waarmee de beheerder van het particuliere net kan waarborgen dat zijn net voldoet aan de algemene vereisten voor veiligheid. De ACM gaat daarbij uit van het principe dat de veiligheid op het net het beste kan worden gewaarborgd door de betrouwbaarheid van het net te vergroten. Dit voorkomt dat eventueel potentieel gevaarlijke situaties kunnen ontstaan.
10. De ACM eist daarom dat de beheerder van het particuliere net voortaan een onderhoudsplan heeft waarin niet alleen is aangegeven hoe vaak en waarop er onderhoud wordt gepleegd, maar ook wat het inspectiebeleid is.
11. Om dezelfde reden dient er ook een storingsplan te zijn dat aangeeft wie wanneer optreedt, zodat er geen misverstand kan zijn wie het storingswerkzaamheden uit zal voeren in geval van calamiteiten.
12. De verplichting tot het opstellen van een calamiteitenplan is door de ACM ingevoerd omdat gebleken is dat ondernemingen en instellingen doorgaans wel beschikken over een calamiteitenplan, maar dat dit niet altijd is toegesneden op situaties die vallen onder de E-wet.
13. Tevens dient een investeringsplan aanwezig te zijn met een vervangingsplan. De ACM zal niet zelf de criteria in deze plannen toetsen, maar wel dat men erover beschikt en er naar handelt.

14. Tot slot is verplicht gesteld dat men beschikt over een bedrijfsmiddelenregister, zodat beter inzichtelijk is wat de staat is van het netwerk en bepaald kan worden wanneer bijvoorbeeld onderhoud of vervanging vereist is.

Voorschrift 5

15. Voorschrift 5 geeft nadere invulling aan het wettelijke vereiste van derdentoegang. Er zijn twee manieren waarop derdentoegang op een GDS kan worden gerealiseerd, namelijk aan de hand van elektronisch berichtenverkeer via het zogenaamde Centraal Postbus Systeem en door middel van zogenaamde suballocatie³. In het verleden werd aan een besluit tot ontheffing van de verplichting tot het aanwijzen van een netbeheerder enkel het voorschrift verbonden dat de houder van een ontheffing derdentoegang moest regelen. Het werd vervolgens aan de ontheffinghouder overgelaten om te kiezen tussen het gebruik van het elektronisch berichtenverkeer of suballocatie. In de praktijk was hiermee voor afnemers vaak niet duidelijk hoe derdentoegang op het particuliere net werd geregeld.
16. De ACM heeft daarom besloten om voortaan een voorschrift op te nemen in het besluit op de ontheffingaanvraag waarin wordt aangegeven op welke wijze derdentoegang wordt gewaarborgd en welke verplichtingen de particuliere netbeheerder daarbij in acht moet worden genomen. Aangezien suballocatie slechts voor een minderheid van de particuliere netten een oplossing biedt, heeft de ACM er voor gekozen om in haar voorschriften standaard uit te gaan van derdentoegang zoals dat in artikel 2.7.5 van de Netcode Elektriciteit is vastgelegd (het eerste alternatief). Dit is de methode die ook door de openbare netbeheerders wordt gehanteerd. Indien de beheerder van het particuliere net door middel van suballocatie derdentoegang wil verlenen, dan zal hij dit bij de aanvraag moeten aangeven. De ACM zal dan aan een te verlenen ontheffing het specifiek op suballocatie toegesneden voorschrift verbinden. Daarbij is voor zover mogelijk aangesloten bij de gebruikelijke methode van derdentoegang op basis van berichtenverkeer om te voorkomen dat afnemers bij suballocatie in een nadeligere positie zouden komen te verkeren.
17. Op de meeste particuliere netten zal op dezelfde manier via suballocatie derdentoegang worden verwezenlijkt, zodat het standaardvoorschrift toereikend is. Het echter denkbaar er particuliere netten zijn, waar op een afwijkende wijze wordt gehandeld. Alsdan kan de beheerder van het particuliere de ACM verzoeken om het voorschrift hiermee in overeenstemming te brengen, mits hij de afwijking onderbouwt. De beheerder van het particuliere net kan indien hij toch suballocatie wenst, gemotiveerd hiervan afwijken, mits hij aantoont hoe hij in de praktijk door middel van suballocatie derdentoegang kan verwezenlijken. Als de beheerder van het particuliere net dit aantoont, zal de ACM vervolgens deze beschrijving opnemen in het besluit op de ontheffingaanvraag en het tweede alternatief voor voorschrift 5 voorschrijven.
18. Hierna zal de ACM nader ingaan op het verwezenlijken van derdentoegang volgens de codes.
19. Artikel 2.7.5 van de Netcode Elektriciteit bevat voor particuliere netten die willen deelnemen aan het elektronisch berichtenverkeer om zo switchprocessen, allocatie en reconciliatie af te wikkelen een aantal eisen, waarbij wordt doorverwezen naar de toepasselijke hoofdstukken uit de Systeemcode Elektriciteit en de Informatiecode Elektriciteit en Gas. Op grond van dit stelsel van bepalingen moet de beheerder van het particuliere net voldoen aan bepaalde vereisten die

³ Bij suballocatie wordt elektriciteit aangeleverd bij de beheerder van het particuliere net, waarna deze dit zelf door transporteert naar zijn afnemer(s).

door de beheerder van het elektronisch berichtenverkeer worden gesteld. Vervolgens kan de beheerder van het particuliere net ten behoeve van de afnemer op zijn net elektronische berichten versturen teneinde eenmalige processen zoals de wisseling van leverancier af te ronden en Wholesale processen, zoals het versturen van meetdata. Omdat het particuliere net zich begeeft op het openbare net met deze leverancierswissel dient de beheerder van het particuliere net zich te houden aan de regelgeving die geldt op het openbare net. Dit kan bijvoorbeeld de verplichting inhouden om energieprogramma's in te dienen bij de beheerder van het landelijk transportnet.

20. Voorschrift 5, onderdeel b, schrijft voor dat indien voor de eerste keer op particulier net een afnemer van leverancier wil wisselen, het zogeheten switchen, een termijn van maximaal drie maanden geldt. Enerzijds heeft de afnemer op een particulier net dat daarom verzoekt recht op een realisatie van derdentoegang binnen een bepaalde termijn. Anderzijds moet vaak nog de nodige aanpassingen aan het net worden verricht en systemen worden geïnstalleerd om aan een eerste switchverzoek invulling te kunnen geven. Vandaar dat in voorschrift 5, onderdeel c, is bepaald dat dit binnen drie maanden na ontvangst van het eerste schriftelijke switchverzoek moet gebeuren. Over het algemeen kunnen de aanpassingen of de installatie van systemen en de uiteindelijke switch worden uitgevoerd binnen een kortere termijn dan drie maanden. De beheerder van het particuliere net mag een langere termijn dan drie maanden voor het afhandelen van het eerste switchverzoek hanteren, mits hij hierover met de afnemer schriftelijk overeenstemming heeft bereikt.
21. Indien eenmaal de eerste switch is gerealiseerd, mag ervan worden uitgegaan dat in ieder geval de nodige basisvoorzieningen zijn aangebracht, zodat opvolgende switchverzoeken van dezelfde afnemer veel sneller kunnen worden afgehandeld dan het eerste switchverzoek. Indien de beheerder van het particuliere net de systemen heeft ingevoerd ten behoeve van een reguliere afhandeling van switchverzoeken, kunnen volgende verzoeken daarom worden afgehandeld overeenkomstig de voor openbare netbeheerders geldende termijnen en procedures, zoals omschreven in de Informatiecode Elektriciteit en Gas.

Voorschrift 6

22. Om het recht op derdentoegang te waarborgen, is het noodzakelijk dat er geen financiële belemmeringen worden opgeworpen door de beheerder van het particuliere net. Ook op het openbare net geldt immers dat het uitvoeren van een switch gratis is. Vandaar dat op grond van voorschrift 6 geen kosten voor het uitvoeren van de switch in rekening mogen worden gebracht op een particulier net.

Voorschrift 7

23. Indien een afnemer op een particulier net switch en deelneemt aan het verkeer op het openbare net, dient deze te voldoen aan de regels die gelden op dat openbare net. Voor grootzakelijke afnemers geldt de verplichting om zelf de meetverantwoordelijkheid in te richten. Dit kan betekenen dat deze afnemer een comptabele meetinstallatie moet aanschaffen en installeren. Deze kosten komen voor rekening van de afnemer die het switchverzoek heeft ingediend. Dit geldt ook voor alle andere kosten die ingeval van openbaar netbeheer normaliter voor rekening van de afnemers komen. Voorschrift 7 beoogt geen van het reguliere netbeheer afwijkende situatie in het leven te roepen en knoopt aan bij het in de Informatiecode Elektriciteit en Gas voorgeschreven principe dat het berichtenverkeer dat geldt voor grootzakelijke afnemers van toepassing is op particuliere netten. Dit geldt ook indien er een enkele huishoudelijke afnemer

aangesloten is op een particulier net. Dit laatste is namelijk op grond van de wet toegestaan indien de huishoudelijke afnemer in dienstbetrekking is bij de beheerder van het particuliere net.

Voorschrift 8

24. De ACM schrijft voor dat een ontheffing na 10 jaar vervalt. Hiermee knoopt de ACM aan bij andere ontheffingsstelsels, alsmede het gegeven dat een aanwijzing van een netbeheerder voor het openbare net evenzeer slechts 10 jaar geldig is. Dit betekent niet dat na 10 jaar de ontheffing niet meer aan de oorspronkelijke aanvrager verleend kan worden. Indien er behoefte is aan verlenging dient voordat de termijn van 10 jaar afloopt tijdig een nieuwe aanvraag te worden ingediend.
25. Indien niet tijdig verlenging wordt aangevraagd herleeft de plicht om een openbare netbeheerder aan te wijzen en kan de Minister van Economische Zaken na vier weken zelf een netbeheerder aanwijzen voor het betreffende net.